

PÕHJAVEEKOMISJONI ISTUNGI PROTOKOLL

Tallinn 05. detsember 2016, nr 153

Algus kell 13.00, lõpp kell 16.00

Juhatas: Kersti Türk

Protokollis: Andres Marandi

Võtsid osa PVK liikmed: Rebeka Hansen-Vera, Madis Metsur, Siim Väikmann, Leonid Savitski

Puudus(id): Marge Uppin

Päevakord:

1. Veeseaduse eelnõu arutelu

Arutelu:

1. Arvamus ettepaneku kohta, mille järgi tuleks § 98 eelnõust välja jätta, kuna vastavat valdkonda reguleerivad direktiivid (nõukogu direktiiv, 16. juuni 1975, liikmesriikides joogivee võtmiseks mõeldud pinnavee nõutava kvaliteedi kohta, ja nõukogu direktiiv, 9. oktoober 1979, joogivee võtmiseks mõeldud pinnavee mõõtmismeetodite ning proovide võtmise ja analüüside tegemise sageduse kohta liikmesriikides) on kehtetud.

Eelnõu §98 lõige 4 sätestab, et „Joogiveeks kasutatava või kasutada kavatsetava pinna- ja põhjavee kvaliteedi- ja kontrollinõuded kehtestab vee joogiveeks töötlemise meetodeid arvestades valdkonna eest vastutav minister määrusega.“ §98 väljajätmisel veeseadusest ei võeta veeproove enam puurkaevudest põhjavee kvaliteedi määramiseks. Joogiveeallika (puurkaevude) analüüside tulemused esitatakse praegu vee erikasutusloa väljaandjale üks kord aastas 10. jaanuariks. Kui praegu tekib näiteks vee-ettevõttel (või teistel vee erikasutajatel) probleem puurkaevust pumbatava põhjavee kvaliteediga, siis on võimalik hüdromeoloogilise eksperthinnangu tegijal analüüsida vee kvaliteedi halvenemise põhjusi veehaardes veeanalüüside tulemuste põhjal. Kui enam ei võeta joogiveeallikast veeproove põhjavee kvaliteediklassi määramiseks, siis on pumbatava põhjavee kvaliteedi muutuste põhjusi hinnata võimatu. Kes reageerib kui tekivad probleemid? Põhjaveevaru hindamise kord §2 lõige 3 alusel „Põhjaveevaru hindamisel määratakse joogivee kvaliteedinäitajad ning määratakse põhjavee kvaliteediklass. Uurimistöödega peab olema tõestatud, et põhjaveevaru kasutamise aja jooksul jääb vee kvaliteet sama kvaliteediklassi piirväärtustele vastavaks“. Kui põhjavee kvaliteediklassid ära kaovad, siis ei saa varu hindamisel vastavust klassidele hinnata. Eelnõu §162 lõikes 1 on, et kui sanitaarkaitseala ei taga III klassi põhjavee säilimist, on vajalik veehaardele toiteala määrata.

Lisaks hinnatakse põhjaveekogumi seisundi määramisel muuhulgas ka seda, kas veehaarde vee kvaliteet on halvenenud või mitte -TEST 5 Test põhjaveekogumi seisundi hindamiseks joogiveest lähtuvalt.

Otsus: Kui joogiveeallika määruse nõuded ära kaovad, siis kuidas jälgitakse puurkaevust pumbatava põhjavee kvaliteeti ja hinnatakse põhjavee seisundit joogiveehaardest võetava vee kvaliteedist lähtuvalt? Vajalik on need joogiveeallika kvaliteedi jälgimise nõuded esitada vee erikasutusloas.

2. § 158. Oleks vaja lisada säte, mis suunab arendaja tegevust juhul, kui veehaare on rajatud enne vastavate nõuete kehtestamist ja sanitaarkaitseala on „ajalooliselt“ väiksem.

Otsus: Vajalik anda juriidiline hinnang, mis selgitaks, kuidas on hetkel sätestatud sanitaarkaitsealad (juhul kui alad ulatuvad naaberkinnistutele) ning kuidas on võimalik muuta sanitaarkaitseala ulatust seadusele vastavaks. Näiteks: 2012. a ettevaatusprintsipiist lähtuvast sanitaarkaitsealade ulatuse muudatusest tulenevalt on puurkaevu omanikul keskkonnaregistri järgi 50 m SKA, mis ulatub ka

naaberkinnistutele. Servituute pole seatud. Nüüd peaks see vähenema 10 m-ni, juhul kui tarbimine on alla 500 m³/d ja põhjaveekiht on kaitstud. Kas ilma omaniku soovita saab kuja vähendada 10 m-ni? Võib-olla on omanikul kavatsus tulevikus suurendada veevõttu > 500 m³/d, siis vajalik hoopis SKA 30m.

3. §160 lõige 5: Keskkonnaamet võib vajaduse korral veehaarde omanikult või valdajalt nõuda sanitaarkaitseala piiride tähistamist looduses või sanitaarkaitseala piirdeaeda. Vastavad nõuded esitatakse veehaarde sanitaarkaitseala projekteerimistingimustes.

Otsus: Veeseaduse seletuskirja on vaja lisada, et §160 lõikes 5 mõeldakse vaid suuri, ühisveevärgi veevarustuse veehaardeid.

4. Uute ehitiste ehitamist sanitaarkaitsealasse ei saa lubada ennetusprintsipiibist lähtuvalt.

Otsus: Ettepanek eelnõu § 160 lõike 2 punkt 1) sõnastada ümber:

1)veehaarde ja selle teenindamiseks ning hooldamiseks vajalike ehitiste ehitamine.

5. Eelnõu § 163 lg 6 on loetletud tegevused, mis on hooldusalal keelatud. Muuhulgas on keelatud ehitiste, millega kaasneb keskkonnaoht, ehitamine. Milliseid ehitisi on selle all mõeldud? Vajalik on täpsustada seletuskirjas, millised ehitised on keskkonnaohtlikud.

Otsus: Ehitis võib põhimõtteliselt ulatuda hooldusalale. Ehitis ise ei ole keskkonnaohtlik. Samas on vaja siis ära näidata, et ehitises ei toimu reostusohklikku tegevust, näiteks väetiste, kemikaalide, õlide jms ladustamist.

§ 163 lg 6 nimekirja on vaja lisada: „ohtlike ainete hoiustamine“.

Eelnevast lähtuvalt võiks § 160 lõike 6 ümber sõnastada järgnevalt:

(6) Veehaarde sanitaarkaitsealal olemasolevatele ehitistele ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul, kui **ehitised ei tulene põhjavee kvaliteedi halvenemise riski.**

6. Eelnõu § 212. Põhjaveevaru. (1) Põhjaveevaru on arvutuslik põhjavee hulk, mille kasutamise korral on tagatud, et kinnitatud põhjaveevaruga alal ei toimu põhjavee liigvähendamist ja ei halvene põhjavee seisund.

Seaduses on vaja selgelt väljendada, et põhjaveevarude hindamine on vajalik teha vaid siis, kui tarbimine on üle 500 m³/d ning kui selle tegevuse eelduseks on suure põhjaveevaru säilimine/olemasolu pikema aja jooksul. Näiteks veevarustuse või tootmise tarbeks. Kui põhjavee pumpamine, isegi kui see on üle 500 m³/d, on põhjavee kõrvaldamine muu tegevuse võimaldamiseks (kaevandamine, kuivendamine, ehitusaukude tühjendamine), siis on põhjaveevarude hindamise uuringu asemel vaja teha KMH, muu hüdrogeoloogiline uuring, hüdrogeoloogiline eksperthinnang vms.

Otsus: § 212 lg 1 muuta järgnevalt:

(1) Põhjaveevaru on arvutuslik **veeteenuste osutamiseks või enda tarbeks võetav põhjavee hulk**, mille kasutamise korral on tagatud, et kinnitatud põhjaveevaruga alal ei toimu varu kehtivuse ajal põhjavee liigvähendamist ja ei halvene põhjavee seisund.

Kui eelnev parandus viiakse § 212 lg 1, siis võib § 213 lg 4 kustutada.

7. § 213 Põhjaveevaru hindamine, lõige 7 Põhjaveevaru hindamise uuringu korraldab ja põhjaveevaru hindamisega kaasnevad kulud katab veeloa taotleja või kohalik omavalitsuse üksus.

Põhjaveevarude hindamine eeldab erinevate veekasutajate koostööd ning samuti eeldab see erinevate osapoolte rahalist panust uuringute tellimisel. Senine praktika näitab, et piirkonna põhjaveevarude uuringuid on vaja koordineerida kolmanda isiku poolt, sest sageli on vaja tellida mitme vee ettevõtte poolt ühine uuring.

Otsus: Piirkonna põhjaveevarude hinnangu koostamine peaks olema koordineeritud Keskkonnaameti poolt, kes hiljem on ka uuringuaruannete lõpptarbijad. Keskkonnaamet, kes on samas ka varude haldaja ja vee erikasutuslubade väljaandja, peaks piirkonna veekasutajaid (vee-ettevõtted, tööstusettevõtted jne.) teavitama põhjaveevarude kasutusaja lõppemisest ning koordineerima kõigi vajalike osapoolte kaasamist põhjaveevaru uuringute tellimisel.

Uuringute eest tasuvad hetkel veetarbijad. Kuna põhjavee kasutuse eest makstakse ressursitasu, siis võiks kaaluda KIK rahastust põhjaveeuuringute tellimisel.

8. Eelnõu § 213 lg 1 sätestab, et „Põhjaveevaru tuleb hinnata ja kinnitada juhul, kui põhjaveehaarde, asula või kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumi veevõtt ühest põhjaveekihist on suurem kui 500 m³ ööpäevas“.

Otsus: Muuta § 213 lg 1 järgnevalt:

Põhjaveevaru tuleb hinnata ja kinnitada juhul, kui põhjaveehaarde või asula veevõtt ühest põhjaveekihist on suurem kui 500 m³ ööpäevas.

9. Eelnõu § 214 lg 1 seab tingimused, millal põhjaveevaru ümber hinnatakse.

Seaduses ei ole selgelt kirjas, et juhul kui peale arvestusperioodi on põhjaveetarbimine väiksem kui 500 m³/d, siis põhjaveevarusid enam hindama ei pea.

Otsus:

Muuta § 214, lisada lõige 1 punkt 1:

- 1) põhjaveevaru kasutamisaeg on ületanud põhjaveevaru arvutusliku aja ja kavandatud põhjaveevõtt on jätkuvalt suurem kui 500 m³ ööpäevas. Põhjaveevaru võib ümber hinnata ka juhul, kui põhjaveehaarde, asula või kohaliku omavalitsusüksuse haldusterritooriumi veevõtt ühest põhjaveekihist on väiksem kui 500 m³ ööpäevas, kuid selline veevõtt põhjustab või võib põhjustada põhjaveekihis vee liigvähendamist.

Muuta § 215 lg 2 järgnevalt:

(2) Põhjaveevaru kinnitatakse 10–30 aastaks.

/allkirjastatud digitaalselt/

/allkirjastatud digitaalselt/

Kersti Türk
Juhataja

Andres Marandi
Protokollija